

REFERAT fra
10. møde i Overvågningsudvalget for Hav- og fiskeriudviklingsprogrammet (EHFF)
2014-2020 afholdt den 21. maj 2019

Deltagere

Navn	Organisation	Rolle
Joan Reimann	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen	Formand
Oluf Engberg	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen	Næstformand
Jes Buhl Andersen	Udenrigsministeriet, Departementet	Suppleant
Mette Thomsen	MFVM, Miljøstyrelsen	Medlem
Heidi Nielsen	Erhvervsstyrelsen	Suppleant
Brian Thomsen	Dansk Akvakultur	Medlem
Kasper Ullum	Danske Havne	Suppleant
Thomas Jespersen	Danish Seafood Association	Medlem
Ole Lundberg Larsen	Danmarks Fiskeriforening PO	Medlem
Anders Rune Bjerrum	Danmarks Pelagiske PO	Medlem
Henrike Semmler	WWF	Medlem
Torben Kronborg Pihl	Danske Regioner	Medlem
Svend Bjørnager	FLAG-repræsentant (FLAG Nord)	Medlem
Lars Brinch Thygesen	Danmarks Sportsfiskerforbund	Medlem
Kaj Poulsen	Dansk Amatørfiskerforening	Medlem
Flemming Nygaard Christensen	Fiskeriets Arbejdsmiljøråd	Medlem
Jørgen Dalskov	DTU Aqua	National correspondent
Viktoria Varga Lencses	Europa-Kommissionen (DG MARE)	Observatør
Annakarin Hedin	Europa-Kommissionen (DG MARE)	Observatør
Niels Eilschow Olesen	COWI	Ekstern evaluatør
Katharina Kristensen	COWI	Ekstern evaluatør

Sekretariat

Asger Petersen	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen
Anne-Marie Knuth-Winterfeldt	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen
Pinar Tilif	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen
Susanne Kamstrup-Braad	Udenrigsministeriet, Fiskeristyrelsen

Afbud:

Søfartsstyrelsen, Landdistrikternes Fællesråd.

Følgende organisationer deltog ikke på mødet:

Marine Ingredients Denmark, Kommunernes landsforening, 3F, Danmarks Fiskehandlere, samt Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri.

Referat

1. Velkomst ved formanden Joan Reimann

Joan Reimann bød velkommen.

Joan Reimann er ny formand, og Oluf Engberg, der er kontorchef i Hav- og Fiskeritilskudskontoret, er ny næstformand.

Der blev budt velkommen til de to nye medlemmer Henrike Semmler fra WWF og Tine Krik Pedersen fra Danske havne. Der blev også budt velkommen til de to nye suppleanter Maja Toftum Ussing fra Erhvervsministeriet samt Jes Buhl Andersen fra Udenrigsministeriets departement.

Formanden præsenterede Asger Petersen, der som ny teamleder i Hav- og Fiskeritilskudskontoret er ansvarlig for at styre processen for opsætning af nye tilskudsordninger.

Formanden konstaterede, at mødematerialet blev rettidigt sendt til udvalget den 7. maj 2019. Det endelige godkendte referat fra sidste møde blev sendt til udvalget den 22. december 2019.

Udvalgets behandling

Udvalget havde ingen bemærkninger.

2. Godkendelse af dagsorden

Formanden gennemgik dagsorden for mødet.

Udvalgets behandling

Udvalget godkendte dagsordenen.

3. Status på programgennemførelsen inkl. resultatopfyldelse (til orientering)

Formanden indledte med at nævne, at Fiskeristyrelsen har nået milepælene til og med 2018, og at N+3 for 2019 er tæt på blive nået. Formanden oplyste, at styrelsen har arbejdet hårdt for at komme til det: Det har krævet en benhård prioritering, ansættelse af flere medarbejdere, prioritering af udbetalinger og planlægning for tilsagn.

Fiskeristyrelsen gennemgik de udsendte bilag 1-4 om programfremdriften m.v.

Bilag 1 viser status på gennemførelse af programmet til og med 2018.

Der er givet tilsagn for 57 % af programmets samlede midler frem til og med 2018 svarende til 119,1 mio. euro. Det afspejler, at 2018 var et roligt år, da der ikke var nogle åbne erhvervsordninger. Der har været fremdrift i udbetalingerne, da de er øget 6 procent point fra 21 til 28 procent point. Til og med 2018 er der udbetalt 59,9 mio. euro, hvilket skyldes en stor indsats af sagsbehandlere i foråret 2018.

Bilag 2 viser milepælene for output- og finansielle indikatorer målt i euro.

Kommissionen tilbageholder 6 procent af midlerne, som kun udløses, hvis Fiskeristyrelsen når milepælene for 2018, som angivet i bilag 2. Hvis milepælene nås, udbetales disse midler.

Som det fremgår af bilaget, har styrelsen nået milepælene, og de ekstra midler udbetales dermed. Bilaget viser blandt andet, at der er afsluttet 266 projekter om vandløbsrestaurering, og 19 projekter vedrørende investeringer i akvakultur.

Bilag 3 viser fremdrift på programniveau (tilsagn og udbetaling i forhold til programrammen). Bilaget er i bilag 1 som søjlediagram og giver et mere visuelt billede over målopfyldelsen. Styrelsen er godt på vej og har indhentet meget af det tabte, men er afhængige af, at projekterne afsluttes til tiden.

Styrelsen har indkaldt til et interessentmøde den 19. juni 2019, hvor fremdrift i projektafslutninger vil være et punkt på dagsordenen.

Bilag 4 viser fremdrift på ordningsniveau (tilsagn og udbetaling i forhold til rammen på de enkelte ordninger).

De fleste ordninger åbner i 2019, og målopfyldelsen på tilsagn vil rykke sig betydeligt frem mod 2012. Styrelsen forventer fortsat, at afløbet for midler i ordningerne samlet vil nå målene i den politiske aftale for 2018-2020.

Danmarks Sportsfiskerforbund oplyste, at de på sidste Overvågningsudvalgsmøde havde udtrykt bekymring vedr. fremdriften på vandløbsrestaurering. Rammerne for projekterne skal være bedre. Herunder er kommunerne udsat for risiko for at miste tilskuddet som følge af en EU-revisions henstilling om, at omkostningseffektiviteten skal genberegnes ved budgetændringer.

Miljøstyrelsen svarede, at man løbende drøfter rammerne for projekterne med Kommunernes Landsforening for at sikre fremdrift i projekterne. Ved seneste revision af kriteriebekendtgørelsen er referenceværdierne for de enkelte virkemidler bla. hævet, og det er også blevet muligt at sammenlægge vådområder.

EU-Kommissionen anførte, at Danmark er et af de lande, der har nået milepælene for 2018, og anerkendte samtidig Fiskeristyrelsens og tilskudsmodtagernes indsats. Danmark har haft en god implementering af ordningerne. Når Kommissionen modtager Årsrapporten 2018 og får gennemgået milepælene, er forventningen, at Danmark senest 2 måneder senere vil få de ekstra 6 pct. af midlerne svarende til 90 mio. kr. Dette forudsætter en rettidig indsendelse af Årsrapporten 2018.

Formanden takkede EU-Kommissionen for ros. For at nå helt i hus med hele programmet kræver det, at styrelsen sikrer fremdriften, og der er fortsat brug for samtlige organisationers hjælp.

4. Evaluering af EHFF ved COWI samt tematisk gennemgang (til drøftelse)

Fiskeristyrelsen oplyste, at processen vedrørende evalueringen af EHFF programmet blev påbegyndt i november sidste år.

COWI gennemgik evalueringsresultaterne. COWI oplyste i den forbindelse, at de tværgående målsætninger vil blive udbygget i den endelige udgave af evalueringen. [Power point præsentationen er sendt til udvalget samtidig med referatet].

Danmarks Fiskeriforening PO anførte vedrørende tilskudsordningen *Investeringer på fiskefartøjer*, at det med hensyn til dødvægtstab er centralt løbende at kigge på teknologilisten. Det skal også ses i

lyset af kravet om landringsforpligtigheden, der kræver, at fiskerne skal ændre adfærd og derfor skifte til mere selektivitet.

Danske havne anførte vedrørende tilskudsordningen *Fiskerihavne og landingssteder*, at der er tale om små beløb, hvorfor de store havne ikke søger. Midlerne har været nødvendige for de små havne, da det er kernestøtte til de mindre projekter, og det bidrager her og nu. Resultatet af projekterne er, at der er skabt nye jobs.

Danish Seafood Association anførte vedrørende tilskudsordningen *Fiskerikontrol – sporbarhed*, at tilskuddene har resulteret i avancerede sporbarhedsprojekter.

Danmarks Fiskeriforening PO anførte vedrørende tilskudsordningen *Produktions- og afsætningsplaner*, at det indimellem kan være vanskeligt at kvantificere ”værdien” af projekterne, men erhvervet har stor fokus på værdien om bæredygtighed, selvom det ikke kan kvantificeres.

Danish Seafood Association spurgte under gennemgangen af tilskudsordningen *Afsætningsfremme*, om COWI kunne sige noget om, at projekter fra virksomheder var bedre end projekter fra Producentorganisationer eller omvendt.

COWI oplyste, at typen af ansøger ikke havde betydning for gennemførelse af projekter, men det, at en producentorganisation kan søge, er vigtigt.

Dansk Amatørfiskerforening spurgte under gennemgangen af tilskudsordningen *Fiskeri, natur og miljø*, om det var muligt under ordningen at søge tilskud til projekter om etablering af stenrev og nyt ålegræs.

Hertil svarede Fiskeristyrelsen, at det ikke kan lade sig gøre under de nuværende EHFF-ordninger, og at sådanne indsatser normalt løftes i forbindelse med vandplanerne.

DTU Aqua oplyste, at det efter deres erfaring ikke altid var afgørende for gennemførelse af projekter, at erhvervet medvirkede.

Dansk Akvakultur anførte, at der i forbindelse med prioriteringen på *Fællesindsatser akvakultur* bør tages højde for, om erhvervet har brug for projektet. Det er nemt at måle den direkte effekt af tilskuddene, men der er langt større indirekte effekter på foder, energi, beskæftigelse og lign., og det bliver der ikke målt på.

Danmarks Sportsfiskerforbund efterlyste tal for, hvor mange projekter på vandløbsrestaurering, der får afslag.

Fiskeristyrelsen vil eftersende tallene til forbundet.

COWI gennemgik deres anbefalinger:

- 1) Kortere sagsbehandlingstider. FST bør arbejde mod 3 måneders sagsbehandlingstid. Fx fast-track på mindre projektændringer
- 2) Længere ansøgningsperioder, så FST får de bedste projekter. Kort periode stiller store krav til ansøgerne.
- 3) Styrelsen bør overveje at genåbne forarbejdningsordningen eller at forarbejdning indgår i andre ordninger
- 4) Mere faglighed i sagsbehandlingen
- 5) Ikke for korte projektperioder
- 6) Større fleksibilitet ift. udskiftning af bemanning i projekter
- 7) Hæve beløbsgrænserne ifm. indhentning af tilbud

- 8) Understøt relevant vidensspredning
- 9) Større grad af systematisk registreringspraksis
- 10) Justering af 2023-måltal

FLAG Nord bemærkede til anbefaling 4, at prioritering af projekter under FLAG foretages af en folkevalgt bestyrelse, der har den lokale ekspertise, og at der dermed ikke var behov for yderligere ekspertise.

DTU Aqua bemærkede til anbefaling nr. 7, at et projektet ofte ikke kan gennemføres på 2 år, da det afhænger af tidspunktet på året, hvor tilsagnet gives, da forskningsaktiviteter ofte er sæsonbetingede. Videre bemærkede DTU Aqua til anbefaling 8, at alle projektrapporter ligger på DTUs hjemmeside, og kan hentes af alle. Det tager i øjeblikket lidt længere tid, før rapporterne kommer på hjemmesiden grundet GDPR.

Danske Regioner bemærkede, at COWIs rapport var en god og grundig analyse af ordningerne deskriptivt set, hvor der kommes godt i dybden med de enkelte ordninger. Danske Regioner savner dog i tillæg en mere perspektiverende gennemgang, hvor der er fokus på hvordan der kunne fås endnu mere ud af programmet, og hvordan man kunne udnytte synergi. Herunder inddragelse af en bredere kreds af værdikædeaktører i analysen for indspil til, hvor der kunne opnås større effekt af de enkelte ordninger og synergier mellem dem. Et eksempel er i hvor stor udstrækning ordningerne har spillet hensigtsmæssigt sammen med Vækstpartnerskabsaftalen mellem Regeringen og Region Nordjylland om udvikling af fiskerisektoren og akvakultursektoren.

Formanden afsluttede med at takke COWI for en god og grundig gennemgang. Nogle af COWIs anbefalinger er mulige at gennemføre, andre er ikke. Anbefalingerne vil være grundlag for en temadrøftelse på næste OU-møde i november 2019.

Fiskeristyrelsen vil samtidig gerne fortsat have en løbende dialog med interessenterne vedrørende udmøntning af ordninger.

Dansk akvakultur spurgte, om det var muligt for udvalget at se anbefalingerne fra andre landes evalueringer.

Formanden oplyste, at styrelsen vil undersøge det og fremsende materialet, hvis det er muligt.

5. EHFF Årsrapport 2018 (til godkendelse)

Fiskeristyrelsen oplyste, at årsrapporten i vidt omfang afspejler de oplysninger om fremdrift i programmet, som blev gennemgået tidligere. Som noget nyt indeholder rapporten i år en sammenfatning af evalueringen og anbefalingerne heri.

EU-Kommissionen anførte hertil, at der for nogle år siden skete en ændring, så det nu er Medlemsstaten, dvs. Fiskeristyrelsen, som skal beslutte, om det nu er både helt afsluttede projekter samt delvist afsluttede projekter, der er inkluderet i outputindikatoren. Danmark bør i Årsrapporten anføre, om outputindikatoren indeholder både afsluttede og delvist afsluttede projekter. Det er vigtigt, at den indsendte rapport er korrekt og indsendt til tiden, da KOM ikke kan refundere midlerne, før Årsrapporten 2018 er indsendelsesberettiget.

Udvalgets behandling

Udvalget godkendte Årsrapporten for 2018.

6. EHFF Årshjul for 2019 (til orientering)

Formanden orienterede om, at alle ordninger, der åbner i 2019 vil blive kvalitetssikret, så de er fuldstændig korrekte. Kammeradvokaten har gennemgået regelgrundlaget, da vi ikke kan åbne ordninger, der ikke registreres korrekt. Kammeradvokatens gennemgang har påvist nogle tekniske fejl i ordningerne, men ikke systemiske fejl. Styrelsen har på baggrund af Kammeradvokatens gennemgang tilrettet ordningernes administrationsgrundlag, herunder bekendtgørelser vejledninger. Nogle vil opleve ændringerne som stramninger, andre som forenklinger.

Fiskeristyrelsen præsenterede en oversigt over, hvornår ordningerne åbner i 2019. Af Fiskeristyrelsens hjemmeside fremgår, at alle ordninger i august måned åbner den 1. august, men det må nok forventes, at enkelte af ordningers åbningsdato bliver skudt et par uger ind i august. Det er forudsat, at dannelse af en ny regering ikke påvirker mulighederne for at åbne ordningerne.

Styrelsen forventer en sagsbehandlingstid på under 3 måneder, men som følge af antallet af ordninger, der åbner i august, kan det ikke udelukkes, at det kan blive svært at nå de 3 måneder for alle ansøgninger.

På tilskudsordningen investeringer på fiskefartøjer har reglerne om point og antagelighed ikke været administreret korrekt. Når ordningen åbner, vil vurderingen af point og antagelighed ikke være IT-understøttet, men foregå håndholdt, herunder ved at gennemgå overtrædelser bagud i tiden. Styrelsen kan ikke udelukke, at sagsbehandlingstiden på denne specifikke ordning generelt vil være længere end de 3 måneder.

Fiskeristyrelsen forventer at indarbejde Kammeradvokatens anbefalinger til ordningerne i udkast til bekendtgørelser og vejledninger, inden de kommer i høring

Danmarks Fiskeriforening PO oplyste, at reglerne om antagelighed selvfølgelig skal overholdes, men at reglen om 5 års antagelighed efter slutudbetalingen ikke er en særlig god måde at regulere på.

DTU Aqua anførte, at hvis DTU Aqua har et projekt, hvori et fartøj indgår, skal fiskeren være antagelig i op til 5 år efter slutudbetalingen, så DTU-Aqua risikerer en fremtidig tilbagebetaling.

Fiskeristyrelsen oplyste, at EU-Kommissionen har oplyst, at det kun er tilsagnshaveren, og ikke leverandøreren til et projekt, der skal være antagelig.

EU-Kommissionen bekræftede dette.

Danish Seafood Association spurgte ind til, hvornår de tre måneders sagsbehandlingstid bliver regnet fra; ansøgningsfristen eller indsendelsesdatoen for ansøgningen.

Fiskeristyrelsen oplyste, at de tre måneders sagsbehandlingstid regnes fra ordningernes ansøgningsfrist, da der først herefter kan foretages en prioritering af projekterne.

7. Kommissionen orienterer

EU-Kommissionen præsenterede nye markedsguidelines for producentorganisationer. Kommissionen bemærkede, at det var godt, at producentorganisationer er implementeret i Danmark. [Link til guidelines](#).

8. Opfølgning på Rigsrevisionens beretning på tilskudsområdet, herunder status for den midlertidige afbrydelse af betalinger fra EU-Kommissionen (til orientering)

Formanden bemærkede, at der på sidste Overvågningsudvalgsmøde den 20. november 2018 kort blev orienteret om, at Fiskeristyrelsen i oktober 2018 havde modtaget Rigsrevisionens beretning på tilskudsområdet.

Opfølgning på beretningen er en elefant, som skal brydes ned i mindre bidder. Styrelsen har derfor lavet en projektorganisering i tre spor med i alt 17 projekter; I sporet om tilskud er der 6 spor med henblik på at følge op på Rigsrevisionens anbefalinger.

EU-Kommissionen har som konsekvens af beretningen i december iværksat en midlertidig afbrydelse af betalinger fra EU-Kommissionen. Det vil sige, at Danmark ikke i øjeblikket får refunderet de midler, som Danmark udbetaler til tilskudsmodtagerne. Styrelsen skal medio juni have udarbejdet dokumentation for tilstrækkelig opfølgning på beretningen, så EU-Kommissionen har den nødvendige tid til at vurdere dokumentationen. Derefter forventes det, at betalingsstoppet kan løftes. Der er en god dialog mellem EU-Kommissionen og styrelsen, der holdes bl.a. møder hver 14. dag, hvor også Kammeradvokaten deltager.

Det er afgørende for EU-Kommissionen, at administrationsgrundlaget for de ordninger, der åbnes, er korrekt. Fiskeristyrelsen har endnu ikke taget stilling til håndtering af de sager, som ikke er blevet håndteret korrekt herunder om og i hvilket omfang, der kan blive tale om tilbagebetalingskrav mod tilskudsmodtagere. Dette forventes drøftet på mødet den 19. juni.

Danmarks Fiskeriforening PO oplyste til EU-Kommissionen, at antagelighed er et meget kompliceret regelsæt, så forhåbentlig kan vi få lidt forenkling.

Danish Seafood Association spurgte, om forkerte udbetalinger var begrænset til nogle ordninger

Formanden oplyste, at det især er ordningen investeringer på fiskefartøjer, der er problemer med pga af sammenhæng med overtrædelser af fiskeriregler og dermed point og heraf risiko for at ansøgeren ikke er antagelig. Styrelsen er gået i gang med at gennemgå sager på alle relevante ordninger, så EU-Kommissionen kan hæve den midlertidige afbrydelse af betalinger fra EU-Kommissionen. Der er endnu ikke taget stilling til evt. tilbagebetalingskrav.

EU-Kommissionen takkede for formandens gennemgang af, hvad styrelsen har iværksat indtil nu. Hastigheden og samarbejdet fungerer godt, og EU-Kommissionen forventer materiale fra styrelsen midt i juni. EU-Kommissionen understregede den betydning, som Kommissionen tillægger denne sag, og at der er et velfungerende Forvaltnings- og kontrolsystem til stede. En forudsætning for, at ordningerne kan åbne til tiden er, at de korrekte procedurer er implementeret. Procedurer, der sikrer, at støtten ydes på en retfærdig og gennemsigtig måde, hvilket giver alle potentielle ansøgere lige muligheder for at få adgang til de disponible midler. EU-Kommissionen stopper først den midlertidige afbrydelse, når EU-Kommissionen har fået vished for at alt er i orden.

9. Meddelelser

a) Status for forhandlingerne om EHFF Post 2020

Formanden bemærkede, at der var et fint møde efter sidste Overvågningsudvalgsmøde om EHFF post 2020.

Europa-Parlamentet har nu afgivet sin betænkning om forslaget og har mange ændringsforslag. Der er bl.a. fokus på kystfiskere, specifikke beløb reserveret til beskyttelse og genopretning af marin biodiversitet samt til forbedring af sikkerhed og arbejdsmiljø, efteruddannelse.

I den danske EU-procedure skal der oversendes et opdateret grundnotat om EHFF til Folketinget. I den forbindelse blev § 5 udvalget hørt, hvori flere af OU-medlemsorganisationerne også er repræsenteret.

Når det nye Europa-Parlament er på plads til efteråret under det finske formandskab indledes trilog forhandlingerne mellem Rådet, Parlamentet og EU-Kommissionen.

Vi skal snart starte arbejdet med det nye danske program.

DTU Aqua spurgte ind til tidshorizonten. Vedtages forordningen under det finske formandskab?

Fiskeristyrelsen svarede, at det var svært at svare på, da udeståender vedr. budgettet formentlig er afgørende for at få en EHFF-forordning. Først vedtages budgettet, derefter forordningen. Processen er ca. 18 måneder for et program, men håbet er at det går hurtigere end sidste gang.

EU-Kommissionen bekræftede, at det er svært at sige konkret, hvad tidshorizonten er. Medlemslandene kan ikke vente indtil forordningen er vedtaget med at påbegynde udarbejdelsen af de nationale programmer. Dette arbejde skal påbegyndes meget snart.

Danish Seafood Association bemærkede at Overvågningsudvalget havde fået tilsendt det tilrettede operationelle program, herunder vedrørende finansielle instrumenter. Fra dansk side er finansielle instrumenter blevet afvist, da det ingen gang har på jorden, og det er DSA enig i. DSA spurgte, om der findes et forarbejde/notat vedrørende anvendelse af finansielle instrumenter i Danmark.

Dansk Akvakultur pointerede, at Dansk Akvakultur er imod, at finansielle instrumenter bliver obligatoriske, men er samtidig åbne, da det i visse tilfælde måske kan være til fordel for akvakultursektoren.

Fiskeristyrelsen oplyste, at når den nye forordning kommer, er det et nationalt anliggende, om Danmark vil anvende finansielle instrumenter. Det er en politisk beslutning, som ikke bør afskæres på forhånd.

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd spurgte, om udvalget kunne få tilsendt resultatet af workshopen den 20. november 2018 om EHFF post 2020.

Formanden oplyste, at resultatet kun foreligger som talepinde, så hvis det er i orden med udvalget, bliver det sendt ud sammen med referatet. Det blev der nikked til.

DTU-Aqua bemærkede, at der har været en rigtig fin proces på den nye ordning Fiskeri, natur og miljø, og at den nye vejledning er fin.

10. Kommende møder

Næste møde bliver tirsdag den 12. november 2019, og mødet vil indeholde en temadrøftelse, der tager udgangspunkt i anbefalingerne fra evalueringen af EHFF-programmet.

Det efterfølgende møde bliver tirsdag den 12. maj 2020.

11. Eventuelt

Der er var ingen drøftelser under eventuelt.